

Zanimljivosti – Jeste li znali...

<https://kbf.unizg.hr/smotra/>

- ✓ da je **najstarija katedrala na svijetu** katedrala sv. Dujma u Splitu? Izgrađena je u IV. stoljeću kao mauzolej rimskog cara Dioklecijana. Poznata je po drvenim vratima koja prikazuju 28 trenutaka Isusova života. U riznici katedrale nalazi se i **najstariji rukopis na pergameni** sačuvan na tlu Hrvatske – Evanđelistar sv. Dujma.
- ✓ da je **najmlađi blaženik** nedavno beatificirani Carlo Acutis? Umro je od leukemije, a živio je intenzivnim duhovnim životom, svakodnevno molio krunicu, klanjao se pred Presvetim. S veseljem je živio svoju mladost, bio je sretan što je mlad, volio je Nike i Playstation, život je prihvatio kao dar Božji i kao odgovor na Gospodinov poziv.
- ✓ da **najviše katolika** na svijetu živi u Brazilu? Čak 123 milijuna, tj. 64 posto populacije zemlje.
- ✓ da je **papa Franjo**, svjetovnim imenom Jorge Mario Bergoglio, diplomirao kemijsku tehnologiju na Sveučilištu u Buenos Airesu i da je prije nego li je postao svećenik rekreativno plesao tango i igrao košarku za lokalni košarkaški klub?
- ✓ da je **Katolički bogoslovni fakultet** sudjelovao u osnivanju Sveučilišta u Zagrebu i da su nekoliko njegovih profesora bili rektori na istom Sveučilištu?
- ✓ da **Katolička crkva** već više od sedamdeset godina priznaje **Darwinovu teoriju evolucije**? Crkva se pitanja evolucije prvi put dotakla u enciklici „Humani Generis“ koju je papa Pio XII. objavio 1950. godine. U dokumentu stoji da evolucija tijela i prirode nije u kontradikciji s katoličkim naukom dokle god je pretpostavljeno da je Bog prvi uzrok svemira.
- ✓ da se na **Laudato Televiziji** emitira emisija „**Fit katolik**“ kojoj je cilj promocija fizičke aktivnosti među vjernicima, jer je važno vježbati i tijelo i duh? Iza projekta stoje mladi urednici, kineziolog Josip Vučko i kondicijski trener Domagoj Penava.
- ✓ da je **Nikola Kopernik** bio poljski astronom koji je osmislio prvi matematički model kretanja planeta oko sunca? Pohađao je razna europska sveučilišta i 1497. godine postao je kanonik Katoličke Crkve. Njegov je model najprije bio predstavljen u Vatikanskim vrtovima 1533. godine pred papom Klementom VII., koji ga je odobrio i potaknuo Kopernika da ga objavi u to vrijeme.
- ✓ da je **Blaise Pascal** bio francuski matematičar, fizičar, izumitelj, pisac i teolog? Na području matematike objavio je traktat o nacrtnoj geometriji i postavio temelje za teoriju vjerojatnosti. Pascal je izumio mehanički kalkulator i postavio principe vakuuma i tlaka zraka. 1656. godine Pascal je počeo objavljivati teološke radove, *Lettres*

provinciales. Njegov najutjecajniji teološki rad, *Pensées (Misli)*, bio je obrana kršćanstva i objavljen je nakon njegove smrti.

- ✓ da je **Gregor Mendel**, austrijski svećenik i znanstvenik, prvi položio matematičke temelje genetike, koja je nazvana Mendelova genetika? Svoje je istraživanje započeo 1856. (tri godine prije nego što je Darwin objavio Podrijetlo vrsta) u vrtu samostana u kojem je bio redovnik.
- ✓ da je **jedina kršćanska crkva** koja je postojala u prvih tisuću godina kršćanske povijesti bila upravo Rimokatolička crkva? Sve ostale kršćanske crkve koje danas postoje imaju svoje temelje u Rimokatoličkoj crkvi.
- ✓ da je **prva knjiga ikada tiskana** bila upravo katolička Biblija i da je izumitelj tiskarskog stroja Johannes Gutenberg bio katolik?
- ✓ da u **hitnim slučajevima svaki katolik** može krstiti, primjerice ako osobi prijete smrt? Iako su redoviti službenici krštenja biskupi, svećenici i đakoni, svatko može udijeliti sakrament krštenja u hitnim slučajevima. U tom slučaju, valjanost krštenja ovisi o želji osobe koja se krsti, tj. da se osoba želi krstiti. No kod takve prakse postoje određene smjernice koje katolici trebaju slijediti.
- ✓ da papu štiti **Papinska švicarska garda**? Nose uniforme koje je dizajnirao Michelangelo, a svaki je član katolik, muškarac i Švicarac te mora završiti vojnu obuku u Švicarskoj. Papinska švicarska garda je najstarija aktivna vojna postrojba koja stalno postoji više od pet stotina godina – od 1506. godine.
- ✓ da je osobama kojima papa dodijeli jedan od pet vatikanskih viteških naslova dozvoljeno **ući u Baziliku svetog Petra na konju**?